

(mimari)

*Mimar
Feryal Gülman'ın
gözünden*

Feryal Gülman, Philippe Starck
ile G-Yoo'nun ortaya çıkış
hikâyesi ve ünlü tasarımcının
hayat felsefesi üzerine kapsamlı
bir söyleşi gerçekleştiriyor.

www.marieclairemaison.com.tr

Demokratik tasarımlar

Feryal Gülman bu ay, Mar Yapı'nın Philippe Starck iş birliği ile hayata geçirdiği G-Yoo projesini mercek altına alıyor. Gülman'ın Starck ve şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Münir Özkök ile yaptığı söyleşiler ve örnek dairelerden kareler, tasarıma bambaşka bir bakış açısıyla yaklaşmanıza sebep olacak.

Hazırlayan **Eda TÜRKMEN** Fotoğraf **Soner GÜRSOY** Fotoğraf asistanı **İbrahim YÜZLÜ**

Anlamak, tecrübe etmekten doğuyorsa eğer, işte tam da bugün idrak ediyorum Albert Einstein'ın yıllar boyu kulağıma çalınan o meşhur deyişini: "Coşku, zekâdan daha önemlidir." Ticari kaygıların yön verdiği nice ortaklıklardan farklı olarak, iş birliklerinin temelinde insan hayatını güzelleştirme arzusu yatan iki değerli isimle; tasarım dünyasının devi Philippe Starck ve yenilikçi gayrimenkul geliştirme şirketi Mar Yapı'nın Yönetim Kurulu Başkanı Münir Özkök ile buluşmamızın daha ilk dakikasında müthiş bir sinerjiyle karşılaşıyorum. Keskin zekâlarının bile önüne geçiyor coşku dolu halleri, tutkuyla bağlı oldukları inançları doğrultusunda gerçekleştirdikleri projeleri; G-Yoo'ya duydukları

heyecan gözlerinden okunuyor. 1999 yılında, Starck'ın uluslararası gayrimenkul girişimcisi John Hitchcox ile birlikte kurduğu Yoo markasının Mar Yapı'nın G projesiyle bir araya getirilmesiyle ortaya çıkan oluşum, trend'leri hiçe sayarak özgürlükçü ve hümanist bir yaklaşımla hareket eden tasarımcının benimsediği "demokratik tasarım" felsefesi ile şirketin ilke edindiği "erişilebilir lüks" kavramının bire bir örtüşmesinin eseri. Mimarisi Suyabatmaz-Demirel Mimarlık, tüm iç mekân ve ortak alan tasarımları Starck imzası taşıyan rezidansların örnek dairelerinde yaptığımız çekimler ve Feryal Gülman'ın ikiliyle söyleşileri esnasında zarafet, saygı, sevgi ve vizyonun ne denli güzel ifade edildiğine tanık oluyorum. Sizin de, sayfaları aynı hislerle çevirmeniz dileğiyle...

(mimari)

SOLDA Mutfak ankastreleri Leisure, Patricia Urquiola, sarkıt aydınlatmalar Flos, Romeo Babe. **SAGDA** "Nature" adı verilen dairelerde doğanın renkleri ile natürel malzemelere yer verilmiş.

PHILIPPE STARCK

Mar Yapı ile işbirliğiniz nasıl gelişti? Süreci biraz anlatır mısınız?

Mar Yapı sadece bir şirket olmaktan daha fazlası; Münir Özkök ve Yusuf Arslan'ın yeteneklerinin toplamı. Bu iki çok akıllı, genç adam 2006'dan beri birçok inanılmaz proje üzerinde çalışmalar yaptı; çünkü kentin ve ülkenin geleceğine, bizim geleceğimize değer veriyorlar. Hiçbir şey eski fikirler üzerine inşa edilemez. Bir projenin sonucunun kalitesi, ortaklar arasındaki ilişkinin kalitesinin direkt bir sonucudur. John Hitchcox ile arkadaşız ve aynı değerleri, ortak bir vizyonu paylaşıyoruz; o emlak konusunda bir profesyonel ve Mar Yapı gibi bir firmayla, en iyi müteahhitlerle bir ekip oluşturuyor; ben ise mimarlık, iç tasarım ve şehircilik alanlarında profesyonelim, böylece sonuçların da uyum ve kaliteli değişkenler içermesi kaçınılmaz oluyor. G-Yoo da mükemmel bir takım olarak bu gereksinimlerin tümünü karşılıyor.

G-Yoo'nun konsepti diğer Yoo'larınki ile aynı mı olacak yoksa ülkelerin özelliklerine göre tasarımlarınızda belirli farklılıklar yaratıyor musunuz?

Eskiden okulda öğrenmiş olduğumuz, sınırlarla belirlenmiş coğrafya artık yok; her ülke, farklı hislere sahip kabilelerin toplamından oluşuyor. Yoo, bu kabilelerden bizim "akıllı" diye adlandırdığımız, yapısal olarak modern, zeki, vizyon sahibi ve yaratıcı insanlardan oluşan kabileye hitap ediyor. Geleceğe dönük, onu inşa etmek isteyen

insanlara... Dolayısıyla bir ülke için konsept yaratma sahteciliği yapmayız. Yoo için birkaç stil belirlediğimiz, kabilemizin içinde kendini görebildiği görkemli bir süreç diyebiliriz. Yoo, müşterisine mümkün olan en iyi çevreyi kaliteli ortaklarla sunar, temel olarak gerekli, pahalı yapısal parçalar için tercih şansı tanıyarak, mekânın içinde yaşayacak olan kişinin kendi zevkine göre bir yer inşa etmesine olanak vererek hatalardan kaçınır. Fakat o ülkenin kendine has bir niteliği varsa, bunu da projeye dâhil etmek isteriz tabii ki.

Hedef kitlenize göre tasarımlarınızı nasıl belirliyorsunuz?

Yoo, hedef müşteri kitlesi için bir stil belirlemek demek değil.

Yoo yapıları sizin zevk ve gereksinimlerinize göre yaratılıyor, tasarlanıyor ve sizin için inşa ediliyor. Büyük bir oyun yaratık; Yoo'dan bir daire almak isteyen kişiye bir ağaç, bir manzara, bir alan vesaire gösteriyoruz, o da; 'buna bayıldım, bundan nefret ettim' gibi cevaplar veriyor. Birkaç dakika içerisinde bu kişinin "nature" veya "culture" stil ailelerimizden hangisine dâhil olduğunu belirliyoruz. Bunun anlamı da, Yoo'nun kendinizi daha iyi tanımanıza ve tarzınızı belirlemenize yardımcı olmasıdır. Bundan sonra da bütün temel öğeleri, tezgâhları, zeminleri ve kapı kollarını belirleriz. Sonunda söküp atamayacağımız her şey, ailenizle uyumlu olur. Ve bütün bunlardan sonra ne isterseniz yaparsınız çünkü bu sizin hayatınız.

G-Yoo'da hayat ne zaman başlayacak?

"Akıllı kabile", 2016 ilkbaharında G-Yoo'ya taşınabilecek.

Tüm dünyadaki Yoo'ların başarısının sırrını nasıl açıklarsınız?

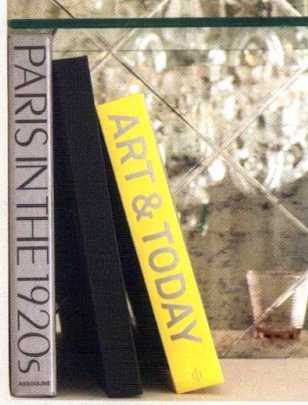
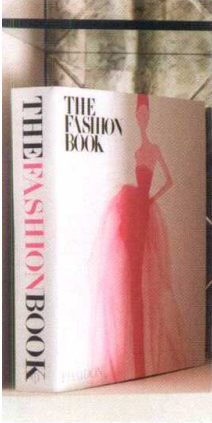

“Yoo, müşterisine temel olarak gerekli, pahalı yapısal parçalar için tercih şansı tanıyıp, kişinin kendi zevkine göre bir yer inşa etmesine olanak vererek hatalardan kaçınır” diyor Philippe Starck.

(mimari)

“Bu birliktelikte, Philippe’in tasarım anlayışı ve Mar Yapı’nın vizyonu çok örtüştü. Mar Yapı’nın satın alınabilir lüks anlayışı, Philippe’in demokratik vizyonu ile çok uydu” diyor **Münir Özkök**.

SOL ÜSTTE Şişeler,
Mutlulukrop. SAĞDA Yatak,
Poltrona Frau. ALTTA Çeşitli
moda ve sanat kitapları
dairelerin dekorasyonuna
katkıda bulunuyor.

Yoo başarılı oldu çünkü kuralları değiştirdik diyebiliriz. Mimarlıkta çoğu mimar taş, çelik, beton gibi malzemeleri düşünür. **Yoo**'da biz bunlar hakkında konuşmayız. Biz insanlarla, projemizin onların hayatları üzerindeki etkisiyle ve onlara nasıl yardımcı olabileceğimizle ilgiliz. Yapmış olmak için bir bina daha yapmak gibi bir niyetim yok; devam eden yeterli sayıda projem var zaten. Ancak **Yoo** için çok önemli olan, temelinde büyük bir vizyon olması ve tüm yaratım sürecinin saygı, dürüstlük, sevgi ve zarafet barındırması. Buradan yola çıkarsak, insanlar **Yoo**'daki evlerine girdiklerinde bu sevgi, zarafet, saygı ve vizyon ile karşılaşacaklardır.

Türkiye'nin tasarım alanındaki yerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ben tasarım veya mimari ile ilgilenmiyorum. Ben "biz" ile, insanlarla ilgileniyorum. İstanbul benim için çok özel bir şehir, yaşayanları da aynı şekilde. Kültürel karışımın yaşandığı yerlere özgü inanılmaz ama gizemli bir enerjiye sahip ve her zaman dünyanın her tarafından gelen yeni, yaratıcı insanlarla dolu. İstanbul'da Mama Shelter'ı yaratırken bunları deneyimledim.

Tasarlarken nelerden ilham alıyorsunuz? Hayat felsefeniz ile ilgili ipuçları verir misiniz?

Ben otistiğim, küçük bir derecede de olsa kesinlikle otistiğim. Kimseyle konuşmam, kimseyle görüşmem, televizyon seyretmem, insanlar bana bir şeyler izah etmeye çalıştığında anlayamam. Yalnız, kafamın ve projelerimin içinde olmayı tercih ederim. Böylece karım ve kızım ile birlikte, ana akım düşüncelerden uzakta, yeni ve taze

fikirler üretebiliyorum. Enteresan olan da, bu tür üretkenliğin genel yönelim ile hiçbir zaman aynı tarzda düşünmememizden ileri gelmesi. Cemiyet yemeklerinde ve kokteyllerde söylenenleri sürekli tekrarlamamıza engel olur böyle bir üretkenlik. Babamın uçak mühendisi olması ve iki savaş arasında Starck Havacılık'ta uçaklar yapması da belki benim DNA'mda etkili olmuştur; onun sayesinde ayakta kalabilmemin tek yolunun bir şeyler yaratmak olduğunu öğrendim. Son olarak, hayatımı da sürekli kafamın içinde, projelerim ve ileriye dönük düşüncelerimle yaşıyorum; iki yıl, 20 yıl, 200 yıl sonrası gibi... Her zaman bir yerlerdeyim ve tek esin kaynağım, harikulade bir hayvan cinsi olan, süratini ve evrimini kontrol etmeyi başarmış olan biz insanlarız. Bilimden gelen tek esin kaynağım bu. Aynı zamanda her şeyin kökünü anlamaya çalışıyorum ve başarabilecek miyim bilemiyorum ama üzerinde çalıştığım her projenin yeni bir bakış açısı ve vizyon ile var olmaya layık olmasını sağlamak istiyorum.

Eşinizin de çok zevkli olduğunu biliyorum. Fikir alışverişlerinde bulduğunuz oluyor mu?

Eşim Jasmine açıkçası benim ruh ikizim; doğal olarak aynı sayfada olmamızdan dolayı birbirimizle konuşma ihtiyacını bile nadiren hissederiz. Biz birbirimizle iç içe geçmişiz ve o benim gerçek hayatla aramdaki bir köprü.

Muhtemelen en büyük hayalinizi henüz tasarlamamışsınızdır. Onun ne olduğunu merak ediyorum...

Uygar bir uygarlıkta yaşamaya yardımcı olabilmek.

(mimari)

SOLDA Mermer desenli koltuk, Cerruti Baleri, ahşap sandalye Dimos Milano. **SAGDA** "Culture" adlı dairede, yatağın tam karşısına yerleştirilen aynanın önü çeşitli objelerle hareketlendirilmiş.

MÜNİR ÖZKÖK

Seni kuyumculuk işiyle tanıyoruz. Sonra arazi geliştirme işi başladı. Mar Yapı nasıl hayata geçti?

2006'da bu şirketi arkadaşım **Yusuf Arslan** ile kurduk. Ondan önce enerji santrali yapmıştık beraber. Bir gün; 'şurada bir arsa var' dedi. Ben ona o arazide değişik bir şeyler yapmak istediğimi söyledim. Sonrasında Güneşli'deki 17 dönümlük bu araziye satın aldık. Projeyi çizmeye başladık, Arif Suyabatmaz ve Hakan Demirel'e önerdik. Onlar da bizim tarzımızda çizimler yapıyor. Çok güzel bir proje çizdiler ve 2008 yılında 307 konutluk bir projeye başladık. Güneşli'deki ilk dönüşüm projesi oldu bizimki. Herkes başta eleştiriyordu ama dokuz ay sonra hepsini sattık. Sonrasında **G Plus** projesine başladık. Onu da Hakan ve Arif yaptı. Bir lansman gecesi 96 daire sattığımızı hatırlıyorum. İnanılmaz bir şeydi.

Sence lokasyon mu daha önemli proje mi?

Lokasyon çok önemli. Ulus'ta, Etiler'de istediğiniz projeyi yapıp satabilirsiniz ama şehir dışında, Güneşli gibi yerlerde böyle projeler de ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Böyle projeler yok orada. Ben her New York'a gittiğimde, altında kuaförü, spor merkezi, bakkalı, marketi olan binalar görüyör ve Türkiye'de neden bunun olmadığını merak ediyordum. Beyaz yakalılar artık her akşam spor yapma gereği duyuyor, evinden uzağa gitmek istemiyor. Türkiye'deki ilk Divan rezidans projesi; Divan Residence at **G Plus**'ı Koç Grubu ile beraber yaptık, o da altı aydan kısa bir sürede satıldı. Bunları tasarlarken,

hep ihtiyaçlarımızı düşündük, sürdürülebilir projeler yapmayı amaçladık.

Şehir dışında olan akıllı binaların fiyatları daha mı uygun?

Kesinlikle. Bizim arazi fiyatlarımız şehirden çok daha ucuz. Şehirde metrekaresini 10 bin dolara, burada ise 2500, 3000 dolar arasında satıyoruz. Biz yaptığımız rezidansları, Amerika'da gördüklerimiz gibi planladık. İstanbul dışında yaşayan insanlardan çok talep gördük, havaalanına 10 dakika mesafede olduğumuzdan otel yerine burada kalıyorlar. Oda servisi, köpek gezdirme gibi her türlü hizmeti veriyoruz, aynı otel hizmeti. Otelden de çok güzel servis alıyoruz, Divan Brasserie'den yemek gidiyor misafirlere. Güvenlikli binalar çok ön planda olmaya başladı. Bizde Starbucks, berber gibi bir sürü kolaylık merkezi var. Servisleri minimum ücretler ile yapıyoruz.

Philippe Starck hayranı olduğum bir tasarımcı. G-Yoo, şehir merkezinden biraz uzakta, iddialı bir proje. Neden bu kadar iddialı bir isimle iş birliği yaptınız?

Kolay işi herkes yapıyor artık, biraz farklılık getirmek istedik. Türk insanı tasarımı seviyor. Philippe çok sevdiğim bir tarza sahip. Onu buraya getirmeye çalışırken çok zorlandık, gelmek istemedi. Ama bizimle tanıştıktan sonra; 'tamam' dedi. Orada yaşayan insanların da bu tasarıma ihtiyacı var. Bu nedenle Güneşli'ye yaptık bu işi. Ulus'taki insanlar zaten bu tasarımları alabiliyor.

Proje içinde anlaşabildiniz mi?

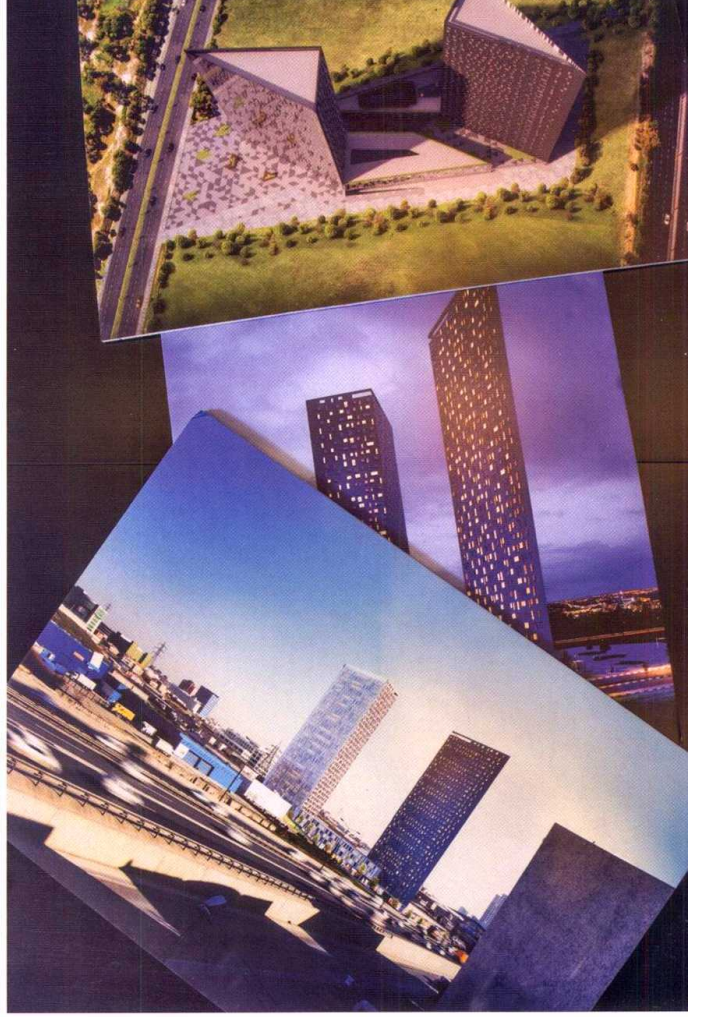
İmzayı attığım an çok heyecanlandım. Dünyaca ünlü bir tasarımcıyla iş yapıyorum, proje de çok değişik. İlk defa Türkiye'de

(mimari)

Tasarım dehası olarak kabul edilen Starck, mimarisini Suyabatmaz-Demirel Mimarlık'ın üstlendiği projenin tüm iç mekânını ve ortak kullanım alanlarını tasarlamış.

üçgen formunda iki kule olacak. Biri, ticari amaçla bunu yapmaz. Yapılar, sanki birer sanat eseri gibi... Değişik olsun istedim çünkü havaalanına yakın. Yurt dışına her gittiğimde, moralim bozuk geliyorum. Neden biz de onlar gibi yapamıyoruz diye düşündüm ve her şeye ticari baktığımızın farkına vardım.

Starck'ın felsefesi nedir ve bu proje ile nasıl bir uyum sağladı?

Starck'ın "demokratik tasarım" felsefesine çok inandığını biliyoruz. Starck, endüstriyel tasarım da yapıyor ve bununla da ün kazandı. Bazıları beş Euro'ya satıldı, bazılarının ise milyonlarca Euro değeri vardı. Fakat kendisi diyor ki: 'Bana tasarımlarımı güçlü markalar yaptırıyor ve satın alıyor. Oysa ki, tasarım dediğiniz şeyin, ödeme gücü olan insanların ulaşabildiği küçük bir kesim içinde hapis olup kalmaması gerekir. Tasarımın aslında çok yüksek bir bedeli yok. Alım gücü olmayan birinin de ona ulaşabilmesi gerekir.' Philippe'in inandığı bir lüks tarifi var ama bu pahalı, satın alınabilir bir lüks olmamalı. Konfora, entelektüel ihtiyaçlara bağlı olmalı. Sosyal yaşantınızın güçlü, aile yaşantınızın mutlu olmasına dair koşulları yaratabildiğiniz an, o bir lüktür. Hayallerinizi yaşayabildiğiniz bir evde oturuyorsanız, o bir lüktür. 'Hayallerinizi yaşayabileceğiniz bir yer yapıyoruz biz, komşularınızı kışkındıracağınız bir ev değil' diyor Philippe. Kimliğinizi ifade edebiliyorsanız, o da bize göre bir lüktür. Bunlar tabii biraz da entelektüel bir düzeyi ifade ediyor. Philippe'in derdi, artık yatırımcıları dürtmek, daha satın alınabilir fiyatlarla bir şeyler yapmak. Bu birliktelikte, Philippe'in tasarım anlayışı ve **Mar Yapı**'nın vizyonu çok örtüştü. **Mar Yapı**'nın satın alınabilir lüks

anlayışı, Philippe'in demokratik vizyonuyla çok uydu. Aynı zamanda Philippe'in ruhu çok genç. Her şey eğlenceli olsun, seksi olsun ister. Ağaçların bile yaprak dökmesini sever çünkü orada bir değişiklik görür. **Mar Yapı** da çok genç ve dinamik. Genel olarak Türkiye'deki yatırımcı projelere göre çok genç bir tarafta duruyor.

Philippe çok büyük bir isim. Bu durumda G-Yoo'da fiyatlandırmanız nasıl olacak?

Çok uygun fiyatlar olacak çünkü herkes o parayı veremez. Biz lüksü, modayı o kesime sunan bir şirketiz. Tasarıma milyonlarca dolar verseniz bile Philippe'in bunu kabul edeceğine inanmıyorum. Aslında paranızla bile satın alamayacağınız bir lüks bu. Biz ünlü tasarımcıların yaptığı yerlere gitmeye çalışırız ya, bu projede ulaşılabilir fiyatlarla sahip olduğunuz bir rezidansın ortak kullanım alanları, zaten o bahsettiğimiz yerler. Ayrıca projelerimizde her şeyi en ince ayrıntısına kadar düşünüyoruz. Dairenin dışında, yerde ayakkabı göremezsiniz. Paspasına kadar düşünüyoruz. Çoğu projede, dairenin kapısından çıkınca kötü bir alanla karşılaşsınız. Demokratik tasarım adı altında şunu da savunuyoruz; apartmanın holü de bir ortak alan. O nedenle kaliteli olmalı. Tasarımda aynı özeni göstererek devam etmek istiyoruz. Kat koridorunda bile yapabileceğimiz bir sürpriz varsa, yapıyoruz. Kaldırımda bile bir hikâye vardır, üzerinde kim yürüyecek diye düşünülür hep. İnsanların hayatını güzelleştirmeyi deniyoruz. Bunları yaparken, bakımını da düşünüyoruz. Kaliteyi devam ettirmek için "Prom" diye bir şirket kurduk. Bunun içinde güvenlik, temizlik, her şey var.

“Temelinde büyük bir vizyon olması ve tüm yaratım sürecinin saygı, dürüstlük, sevgi ve zarafet barındırması Yoo için çok önemli” diyor Philippe Starck.

